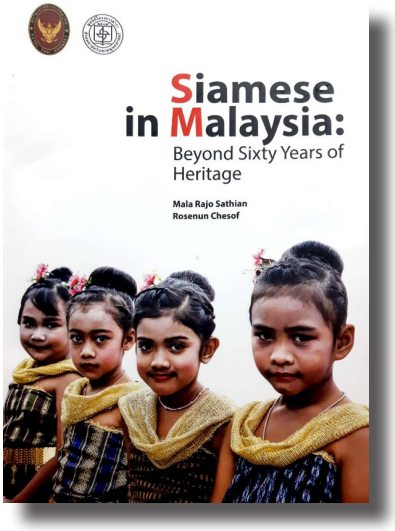
ปริทัศน์หนังสือ

Siamese in Malaysia: Beyond Sixty Years of Heritage

บัณฑิต อารอมัน[1]

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียไม่ได้เริ่มนับจากการประกาศเอกราชของมาเลเซียในปี ค.ศ. 1957 แต่ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศในทุกระดับชั้นจากระดับประชาชนจนถึงระดับพระมหากษัตริย์แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของประเทศทั้งสองประเทศในหลากหลายมิติ งานเขียนของ Mala Rajo Sathian และ Rosenun Chesof เป็นหนังที่ยืนยันว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและมาเลเซียมีมาอย่างยาวนาน โดยพบว่าชาวไทยพลัดถิ่น (คนสยาม) ในมาเลเซียตั้งรกรากอยู่ในหลายพื้นที่ในมาเลเซีย

หนังสือเล่มนี้ได้ย้อนศึกษาถึงหลักฐานความเป็นมาของความสัมพันธ์ระหว่างชาวสยามและชาวมลายู สะท้อนให้เห็นถึงชาวไทยพลัดถิ่นที่มีภูมิลำเนาดั้งเดิมจากจังหวัดภูเก็ต นครศรีธรรมราช สงขลา ไปตั้งรกรากอยู่ในหัวเมืองต่างๆ ในภาคเหนือของมาเลเซีย ทั้งในรัฐเกดะห์ รัฐกลันตัน รัฐปะลิส รัฐปีนัง และรัฐเปรัก ล้วนแล้วแต่อาศัยอยู่ตามรัฐชายฝั่งตะวันตกฝั่งทะเลอันดามัน หนังสือเล่มนี้ ยังชี้ให้เห็นว่ามีคน

1 บัณฑิต อารอมัน นักวิจัยประจำศูนย์เอเชียใต้ศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไทยพลัดถิ่นอยู่ในมาเลเซียประมาณ 50,000 คน ด้วยปัจจัยทางการค้า การเกษตร แรงงาน การเดินเรือ และการเคลื่อนย้ายประชาชน กลายเป็นส่วนหนึ่งของความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมระหว่างชาวสยามภาคใต้และชาวมาลายูภาคเหนือ

คนไทยพลัดถิ่นในมาเลเซียจะเรียกตนเองว่า “คนสยาม” (Siamese) มากกว่า “คนไทย” นั้นแสดงให้เห็นอีกนัยหนึ่งว่ากลุ่มคนพลัดถิ่นเหล่านี้ อพยพมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่มาเลเซียก่อนการเปลี่ยนชื่อเป็น “ประเทศไทย” ซึ่งยังคงรักษาประเพณีวัฒนธรรม และศาสนาพุทธ อันเป็นอัตลักษณ์เด่นของคนสยามอยู่แล้ว ร่องรอยการเดินทางในประประวัติศาสตร์ยังแสดงให้เห็นว่าคนสยามและคนมลายูมีการเดินทางทั้งทางบกและทางทะเลมาโดยตลอด

ศาสนาพุทธ พระภิกษุ พิธีกรรมทางศาสนา และวัดไทยในมาเลเซีย เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ยืนยันว่า แม้จะเป็นคนกลุ่มน้อย แต่ก็อยู่ร่วมกับชาวมุสลิมในมาเลเซียได้อย่างสันติสุข การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทำให้คนสยามและคนมลายูเกิดปฏิสัมพันธ์ แสดงความรัก เกื้อกูล ช่วยเหลือ จนทำให้ต่างฝ่ายต่างยอมรับและเคารพซึ่งกันและกัน

เมื่ออ่านงานเขียนชิ้นนี้ ผู้อ่านจึงสัมผัสถึงความสันติสุขของชาวไทยผลัดถิ่น (คนสยาม) ในประเทศมาเลเซียที่กลายเป็นพลเมืองของมาเลเซียอย่างภาคภูมิใจ มีสิทธิเท่าเทียมกับชนดั่งเดิมมลายู นับได้ว่างานเขียนชิ้นนี้สามารถเปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ตั้งแต่สมัย “สยาม” จนถึงปัจจุบัน ซึ่งยังไม่ค่อยมีวรรณกรรมในลักษณะนี้ได้อย่างลึกซึ้งชิ้นหนึ่ง โอกาสนี้ผู้อ่านขอแนะนำหนังสือที่น่าสนเล่มนี้ เพื่อสะท้อนให้ผู้ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง และผู้สนใจเห็นถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของคนทั้งสองชาติ เป็นแรงจูงใจสู่การเปิดกว้างยอมรับ และเข้าใจถึงมิติของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลาย ซึ่งย้อนแย้งกับมายาคติที่มักจะสร้างความแตกแยก และนำแตกต่างทางความเชื่อและชาติพันธุ์เป็นเครื่องมือสู่ความขัดแย้งในสังคมปัจจุบัน